

Sygn. akt IV U 603/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 stycznia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 stycznia 2022 roku w Sieradzu

odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 17 września 2021 r. Nr (...)

i z 17 września 2021 r. Nr (...)

w sprawie A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżone decyzje i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia emerytury kapitałowej i emerytury powszechnej A. J. przy zastosowaniu kapitału początkowego na 1 stycznia 1999 r. w wysokości 98 344,95 złote i WWPW kapitału początkowego wynoszącego 123,69% oraz średniego trwania życia ubezpieczonej w dniu, w którym osiągnęła wiek emerytalny, zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszącego 242,4 miesiąca, poczynając od 1 sierpnia 2021 roku.

Sygn. akt IV U 603/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 17.09.2021r., ZUS II Oddział w Ł. ustalił A. J. okresową emeryturę kapitałową od 1.08.2021r., tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z FUS.

Decyzją z 17.09.2021r., ZUS przyznał A. J. emeryturę powszechną od 1.08.2021r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wnioski.

W dniu 20.10.2021r. wpłynęło odwołanie w/w, w którym kwestionowała wysokość świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. J., ur. (...)

W dniu 30.08.2021r., A. J. złożyła w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 17.09.2021r., ZUS II Oddział w Ł. ustalił A. J. okresową emeryturę kapitałową od 1.08.2021r., tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z FUS; wysokość świadczenia wyniosła 576,82zł. (**decyzja k. 12/akta ZUS**).

Decyzją z 17.09.2021r., ZUS przyznał A. J. emeryturę powszechną od 1.08.2021r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek (**decyzja k. 9/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego został dopuszczony dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskami stron procesu, aktami rentowymi, aktami sprawy, ustalił wysokość podstawy wymiaru i wysokość okresowej emerytury kapitałowej oraz wysokość emerytury powszechnej A. J. od 1 sierpnia 2021r. w najkorzystniejszym wariantcie oraz przeliczył wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. i zwaloryzowanego kapitału początkowego, mając na uwadze określone w zaskarżonych decyzjach z 17 września 2021r. podstawy i tryb przyznanych świadczeń (**k. 8/akta sprawy**).

J. A. udokumentowała okresy pracy: (...) - studia - od 1.10.1980 - 26.06.1985, Zakłady (...) w Z. - od 15.07.1985 - 14.03.1993, w tym urlop wychowawczy od 6.08.1988 - 14.03.1993, urodziła dzieci - K. J. - ur. (...), P. J. - ur. (...), Bank (...) SA I Oddział w Z. od 15.03.1993 - 31.12.1998 i dalej do 31.12.2011, w tym okresy nieskładkowe od 10.01.1994 - 14.01.1994, 18.10.1994 - 21.10.1994, 7.11.1994 - 10.11.1994, 8.08.1997 - 31.08.1997r., Radca prawny D. J. od 01.2012r. do 02.2018r. - brak dokumentacji dotyczącej tego okresu pracy.

Okresy do wyliczenia kapitału początkowego, tj. do 31.12.1998r. wynoszą: składkowe 8 lat, 9 m-cy, 5 dni, tj. 105 m-cy, nieskładkowe po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych : 2 lata, 11 m-cy, 2 dni, tj. 35 m-cy, opieka nad dziećmi: 4 lata, 7 m-cy, 10 dni, tj. 55 m-cy, które zgodnie z art. 174, ust. 2a ustawy emerytalnej są przeliczane wg wskaźnika 1,3%. Udokumentowane zostały wynagrodzenia za okresy pracy: 1985r. od 15.07. 73.780,00 jw. Rp 7, przec. wyn. 240.060,00, do 6 m-cy 120.030,00, wskaźnik 61,47%, 1986r. - 194.066,00 jw., przec. wyn. - 289.140,00, wskaźnik 67,12%, 1987r. - 253.738,00 jw., przec. wyn. - 350.208,00, wskaźnik - 72,45%, 1988r. do 05.08. - 227.441,00 jw., przec. wyn. - 637.080,00, do 8 m-cy 424.720,00, wskaźnik 53,55%, 1989r. od 06.08.1988 - 14.03.1993 urlop wychowawczy, 1993r. od 15.03. - 32.924.200,00, przec. wyn. - 47.940.000,00 do 10 m-cy 39.350.000,00, wskaźnik 82,41%, 1994r. - 4.669.700,00 jw., przec. wyn. - 63.936.000,00, wskaźnik 132,43%, 1995r. - 14.198,96 jw., przec. wyn. - 8.431,44, wskaźnik 168,40%, 1996r. - 19.155,77 jw., przec. wyn. - 10.476,00, wskaźnik 182,85%, 1997r. - 24.821,94 jw., przec. wyn. - 12.743,16, wskaźnik 194,79%, 1998r. - 32.929,00 jw., przec. wyn. - 14.873,88, wskaźnik 221,39%. Najkorzystniejszy wwpw kapitału początkowego z okresu do 31.12.1998r., tj. z 10 lat, tj. z okresu 1985 - 1988, 1993 - 1998 wynosi **123,69%** (1236,86 : 10). Wyliczenie kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r.: podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 1.510,12zł. i wynika z pomnożenia najkorzystniejszego wwpw kapitału początkowego wynoszącego **123,69%** przez obowiązującą i określoną w ustawie kwotę bazową w wysokości 1.220,89zł. (123,69% x 1.220,89zł. = 1.510,12zł.).

Do wyliczenia przyjęto okresy pracy :składkowe wynoszące: 8 lat, 9 m-cy, 5 dni, tj. 105 m-cy, nieskładkowe (po ograniczeniu do 1/3 uwzględnionych okresów składkowych) wynoszące : 2 lata, 11 m-cy, 2 dni, tj. 35 m-cy, sprawowania opieki nad dziećmi (urlop wychowawczy): 4 lata, 7 m-cy, 10 dni, tj. 55 m-cy. Łącznie przyjęto 16 lat, 3 m-ce , 17 dni, tj. 5867 dni.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi **60,71%**. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. (24% x 1.220,89zł. kwota bazowa = 293,01zł.).

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 m-cy i wynika z komunikatu Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (MP Nr 12, poz.173). Obliczenie wartości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r., tj.: część socjalna 293,01zł. x 60,71% (współczynnik proporcjonalny) = 177,89zł. (105 m-cy okr. skł. x 1,3%): 12 x 1.510,12zł. (podstawa wymiaru) = 171,85zł.

(55 m-cy opieki nad dziećmi x 1,3%): $12 \times 1.510,12\text{zł.}$ (podst. wymiaru) = 90,00zł., (35 m-cy okr. nieskl. x 0,7%): $12 \times 1.510,12\text{zł.}$ (podstawa wymiaru) = 30,81zł., razem 470,55zł.

470,55zł. x 209 m-cy (średnie dalsze trwanie życia) = 98.344,95zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. wynosi **98.344,95zł.**

Obliczenie wysokości emerytury z FUS od 1.08.2021 (podstawa prawna art. 24, ust. 1 i art. 26 ustawy emerytalnej z 17.12.1998r.). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę, (tj. 60 lat), tj. kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji wg danych ZUS wynosi 318.110,01zł., kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego jw. wynosi 519.106,32zł., średnie dalsze trwanie życia wynikające z przepisów ustawy wynosi 246,90 m-cy, które wynika z Załącznika do Komunikatu GUS z dnia 25 marca 2021r. Emerytura wynosi **3.390,91zł. brutto**. Powyższa emerytura jest zgodna z decyzją ZUS z 17.09.2021r.

Obliczenie okresowej emerytury kapitałowej od 01.08.2021r. (podstawa prawna: ustawa z dnia 21.11.2008r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. 2018r. poz. 926 j.t.) w zw. z ustawą z 17.12.1998r. o emeryturach z FUS. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków z uwzględnieniem ich waloryzacji, zaewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową, która według danych ZUS wynosi 142.417,84zł. i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, tj. w wieku 60 lat, który wynosi 246,90 m-cy, tj.: $142.417,84\text{zł.} : 246,90 \text{ m-cy} = 576,82\text{zł.}$ i jest zgodna z wyliczeniem ZUS. Okresowa emerytura kapitałowa wypłacana będzie do dnia 27.07.2026r. (art. 7, ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych).

Według wyliczeń ZUS od 01.08.2021r. emerytura z FUS i okresowa emerytura kapitałowa wynoszą łącznie **3.967,73zł. brutto**. Zdaniem biegłego, zgodnie z w/w Załącznikiem do Komunikatu GUS z 25.03.2021r., ZUS do wyliczenia emerytury powszechnej i okresowej emerytury kapitałowej błędnie przyjął średnie dalsze trwanie życia na styczeń 2021r. w wysokości 246,90 m-cy, podczas gdy odwołująca 60 lat ukończyła w m-cu lipcu 2021r. (tj. 27.07.) i na ten m-c średnie dalsze trwanie życia wynosi 242,4 m-cy. Biorąc powyższe pod uwagę, emerytura powszechna na dzień 01.08.2021r. wynosiłaby **3.453,86zł. brutto**, tj.: $318.110,01\text{zł.} + 519.106,32\text{zł.} : 242,40 \text{ m-cy} = 3.453,86\text{zł.}$ brutto. Natomiast okresowa emerytura kapitałowa wynosiłaby **587,53zł. brutto**, tj.: $142.417,84\text{zł.} : 242,4 \text{ m-cy} = 587,53\text{zł.}$

Według wyliczeń ZUS od 1 sierpnia 2021r. do 27.07.2026r. emerytura wynosi **576,82zł. brutto** oraz wysokość emerytury powszechnej, której podstawa wymiaru od 1.08.2021r. wynosi 837.216,33zł. (tj. 318.110,01zł. kwota zwaloryzowanych składek plus 519.106,32zł. kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego), a wysokość emerytury wynosi **3.390,91zł. brutto (opinia k. 14 – 18/akta sprawy)**.

Organ rentowy kwestionował opinię biegłego, zarzucając mu nieprawidłowe zastosowanie art. 26 ust. 1 ustawy o FUS w zakresie ustalenia średniego dalszego trwania życia (pismo procesowe k. 30/akta sprawy)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął opinię biegłego z zakresu księgowości, który ustalił wysokość podstawy wymiaru i wysokość okresowej emerytury kapitałowej oraz wysokość emerytury powszechnej A. J. od 1 sierpnia 2021r. w najkorzystniejszym wariantcie oraz przeliczył wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. i zwaloryzowanego kapitału początkowego, mając na uwadze określone w zaskarżonych decyzjach z 17 września 2021r. podstawy i tryb przyznanych świadczeń. W ocenie Sądu przedmiotowa opinia jest fachowa i miarodajna. Z opinii tej wynika, że korzystniejsze dla wnioskodawczyni jest przyjęcie średniego dalszego trwania życia na lipiec 2021r., wynoszącego

242,4m-ce, bowiem emerytura kapitałowa wynosiłaby 587,53zł., a emerytura powszechna 3.453,86zł. Natomiast wysokość kapitału początkowego wyniosła na dzień 1.01.1999r. – 98.344,95zł. przy najkorzystniejszym wwpw z 10 lat, tj. z lat 1985 – 1988, 1993 – 1998, który wyniósł 123,69%.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z art. 26 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2021r., poz. 291 ze zm.), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.

Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że przy zastosowaniu dla wnioskodawczynie korzystniejszego średniego dalszego trwania życia wynoszącego 242,4m-ce (ur. (...)), emerytura kapitałowa wynosił 587,53zł., a emerytura powszechna 3.453,86zł. Natomiast wysokość kapitału początkowego wyniosła na dzień 1.01.1999r. – 98.344,95zł. przy najkorzystniejszym wwpw z 10 lat, tj. z lat 1985 – 1988, 1993 – 1998, który wyniósł 123,69%.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.